

ІНОЗЕМНІ МОВИ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

aulolga55@gmail.com

На сьогодні вимоги до майбутнього фахівця поступово змінюються. Роботодавці стають все більш зацікавленими у фахівцях широкого профілю, готових до змінних умов праці у постійно зростаючих потоках інформації та конкуренції, здатних легко адаптуватися, приймати швидкі професійні рішення та творчо вирішувати завдання різної складності. Усі перелічені якості майбутнього фахівця мають бути закладеними ще під час одержання професійної освіти й можуть бути охарактеризованими як професійна мобільність майбутнього спеціаліста.

В умовах євроінтеграції, коли освіта стає більш інтернаціональною та з'являється можливість навчатися, а згодом і працювати у будь-якій країні, категорія “професійна мобільність” посідає одну з провідних позицій і вимог до особистості майбутнього фахівця. Невід'ємною характеристикою такого спеціаліста є володіння однією або декількома іноземними мовами. Усунення міжнародних кордонів, створення безвізового режиму відкриють величезні можливості також для саморозвитку і самосвіти майбутнього фахівця.

В означеному контексті володіння іноземною мовою на розмовному і професійному рівнях є необхідним мінімумом, без якого просто неможливим буде процес обміну інформацією, ідеями, досвідом. Зазначене зумовлює особливе ставлення до дисципліни “Іноземна мова”, в межах якої можуть бути створені оптимальні передумови оволодіння не лише іншомовною мовленнєвою компетенцією, а також закладені базові характеристики професійної мобільності студентів.

На нашу думку, максимально ефективним для вирішення визначеної проблематики є вивчення досвіду інших країн, для яких питання необхідності професійної мобільності фахівця постало значно раніше, з метою подальшого

впровадження вдалих здобутків у систему власної освіти. Так, Л. Мовчан, узагальнивши досвід Швеції, зазначає, що у гімназіях країни діє ефективна система викладання фахових дисциплін іноземною мовою за методикою SPRINT, започаткованою з 1980-х років, що сприяє не лише отриманню знань з профільних предметів засобами іноземної мови, а й розвитку мобільності студентів [1]. Методика SPRINT дозволяє викладання немовних дисциплін (наприклад, математики, природничих наук, суспільствознавства) засобами іноземної мови. Найбільш поширена вона у програмах „Суспільні науки” та „Природничі науки”, де цільовими мовами є англійська (75,5%), німецька (8%), французька (6%), іспанська (4%) та фінська (2%) [5, с. 4]. Ми вважаємо, що позитивним у такому підході є можливість таким чином заощаджувати час на вивчення іноземної мови і створити зв'язок між одержаним фахом та іноземною мовою.

Процес євроінтеграції створює можливості для майбутніх фахівців інтегрувати до інших культур, що, у свою чергу, зумовлює необхідність володіння не лише комунікативною іншомовною компетенцією, а й відповідними соціокультурними знаннями. На нашу думку, соціокультурний компонент є невід'ємною складовою професійної мобільності фахівця й обов'язковим у вивченні іноземних мов. Так, С. Тер-Минасова зазначає, що “кожен урок іноземної мови – це перехрестя культур, це практика міжкультурної комунікації, тому що кожне іноземне слово відбиває іноземний світ й іноземну культуру: за кожним словом стоїть зумовлене національною свідомістю уявлення про світ” [3, с. 25]. Тому, заняття з іноземної мови мають бути нерозривно пов'язаними з історією країни мова, якої вивчається, її традиціями і звичаями, особливостями жестів, міміки та інших компонентів невербального спілкування. Зі своєї позиції С. Яковлева наголошує, що різноманітний додатковий лінгвокраїнознавчий матеріал сприятиме розвитку особистості майбутнього фахівця в цілому, і його соціальної мобільності зокрема [4]. Як стверджує О. Писаренко, майбутній фахівець не повинен ігнорувати інші культури, він має розглядати, аналізувати, організовувати своє

життя в контексті з іншими, відтак і вивчення іноземних мов, як засобу комунікації, неможливе без глибокого і різнобічного знання культури носіїв цих мов, їхнього менталітету, національного характеру, способу життя, бачення світу, тощо [2].

Отже, євроінтеграційні процеси зумовлюють тенденції розвитку суспільства, серед яких однією з основних є професійна мобільність фахівців. Відтак, професійна освіта має відповідати вимогам сьогодення у підготовці майбутніх спеціалістів. Викладачі і студенти поступово усвідомлюють, що лише активність і ініціативність, адаптаційні здібності і творчий підхід, а також знання іноземної мови у контекстах власного фаху і соціокультурному є тими факторами, які допоможуть вибороти власну стежину у житті і є запорукою успіху у кар'єрному зростанні.

Список використаних джерел

1. Мовчан Л. Професійна модель учителя іноземних мов для гімназії Швеції / е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку» / Архів номерів / Випуск №1, 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n1_2009_st_17/.
2. Писаренко О. Вплив іноземної мови на формування професійної мобільності студентів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Pedagogica/65534.doc.htm.
3. Тер-Минасова С. Язык и межкультурная коммуникация. – М.: Слово, 2008. – 261с.
4. Яковлева С. Формирование социальной мобильности будущих специалистов в процессе изучения иностранного языка в вузе. – Йошкар-Ола, 2006. – 197 с.
5. Nixon J. Content and language Integrated Learning and Teaching in Sweden[A Report to the National Agency of Education] / J. Nixon. – Stockholm: Skolverket: 2000. – 59 p.